اصلاح ساختار بودجه ۱۴۰۲ برای کنترل دخل و خرج کشور

خشاب خالی دولت در تامین کسری ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی بودجه

گروه اقتصادی – محمدرضا حقی: مجلس و دولت بـه زودی وارد بحث «برنامه هفتـم» و «بودجه ۱۴۰۲» می‌شوند. اصلاح ساختار بودجه، سرفصل جدیدی از اعلام سیاسـت‌های کلی برنامه پنج‌ساله هفتم است که روی آن هم تاکید بسیار شده است.

در برنامه‌هـای قبل چنین سـرفصلی وجود نداشـت. بند ۳ اعلام سیاسـت‌های کلی برنامه پنج‌سـاله هفتم ، ۴ فـراز دارد که کلید راه‌حل اصلاح سـاختار بودجه اسـت: ۱- شفاف‌سازی بدهی‌ها ، تعهدات عمومی‌دولت و مدیریت تأدیه بدهی‌ها،۲- واقعی کـردن منابع درآمدی و مدیریت هزینه و مصارف برای اجتناب از کسری بودجه ،۳- تعیین تکلیف طرح‌های نیمه تمام عمرانی از طریق مشارکت دادن بخش خصوصی و عمومی۴- شفاف‌سازی و ضابطه‌مندکردن درآمدها و هزینه‌های شرکت ملی نفت و سایر شرکت‌های دولتی که بیش از ۲۰ سـال است حقیر تحت عنوان نقض حقوق اقتصادی ملت در مورد هرزرفت منابع دولت به ماهو حکومت به اسـتناد اصل ۴۵ قانون اساسـی فریاد می‌زنم. طبق سیاسـت‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتـی و چارچوب اصلاح سـاختار بودجه دولت‌ها باید سهم درآمدهای نفتی را در بودجه‌ها کاهش دهند. از جمله دغدغه‌های اساسـی کشـورهایی که دارای منابع فسیلی از جمله نفت هستند، تکیه بر در آمدهای نفتی است که همواره نگرانی‌های زیادی را بـه دنبال دارد. این ثروت ملی که مانند لبه چاقویی تیز علاوه بر اینکه می‌تواند راهگشا باشد، ضرباتی را هم بر بدنه اقتصاد کشورهای دارای آن نیز می‌زند.کشورهای مختلفی از جمله عربستان، عراق، ایالات متحده آمریکا، ونزوئلا و لیبی دارای منابع نفتی هسـتند. منابعی که بنا بر سیاست‌های اقتصادی آن کشورها درصدی از درآمدهای بودجه‌ای آن‌ها را شامل می‌شـود.نروژ به عنوان یکی از کشورهایی که به منابع نفتی خود وابسـته بود از ابتدای سال ۲۰۰۰ میزان وابسـتگی اقتصاد به این ثروت را رفته رفته کاهش داد تا اینکه در سـال ۲۰۲۱ نفت تنهـا ۴ درصد از اقتصاد آن را تشکیل داده و عمده‌ترین سـهم به صنعت خدمات با ۵۲ درصد اختصاص یافت.تجربه کشورهای دنیا نشان می‌دهد این منبع درآمدی با نوسـانات قابل توجهی همراه اسـت. حذف از بازارهای جهانی و تحریم‌ها می‌تواند به تنها اقتصاد کشورهای دارای نفت را تحت تأثیر قرار دهد.ایران با شدت گرفتن تحریم‌های نفتی که البتـه پس از پیروزی انقلاب اسلامی‌همواره وجود داشته است.

ضرورت کاهش اتکاء به نفت در بودجه کشور

در سـال ۹۸ چارچوب اصلاح ساختار بودجه را تدوین کرده و در تلاش اسـت تا سـهم نفت را از بودجه‌ها ادوار مختلف بکاهد.بررسـی‌ها نشان می‌دهد سهم نفت در سال ۹۹ با کاهـش قابل توجهی همراه بوده و به زیر ۱۰ درصد رسیده، اما این روند در سال‌های آتی یعنی ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ با افزایش رو به رو شـده و به ۲۷ و ۳۷ درصد رسیده است؛ این یعنی هشداری برای سیاست گذاران اقتصاد کشور که نفت منابعی پایدار نبوده و طبق سیاسـت‌های کلی اقتصاد مقاومتی و چارچوب اصلاح سـاختار بودجه باید به سمت درآمدهای پایدار حرکت کرد.

مجتبی اسلامیان، کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس شـورای اسلامی‌می‌گوید: در برخی از سال‌ها سهم نفت در بودجه‌ها کاهش پیدا کرد، اما دولت‌ها، به برداشـت بیش از حد از صندوق توسـعه ملی روی می‌آوردند. طبق قانون برنامه ششم باید هر سال ۳ درصد به سهم صندوق توسعه ملی از درآمدهای نفتی افزوده می‌شد. این رقم در سال‌های ۹۸ تـا ۱۴۰۰ بین ۳۴ تا ۳۸ درصد بود.او گفت: هر سـاله بیسـت درصد از این درآمدها برداشت می‌شد که در نیمه دوم سـال ۱۴۰۰ این اجازه داده نشد.در روزهای گذشته، اما مجلس پیگیر ایجاد اشتغال توسط دولت بوده و از عدم تخصیص بودجه‌های بیشـتر به این روند گلایه داشـت تا جایی که رئیس سازمان برنامه و بودجه و وزیر اقتصاد را به صحن علنی کشـاند.خاندوزی وزیر اقتصاد در پاسخ به این موضوع گفت که عملکرد دولت سیزدهم در ایجاد اشتغال در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۱۰۰ درصد رشد داشته، اما در دولت قبل این عدد بسـیار ناچیز بوده اسـت.میرکاظمی‌رئیس سـازمان برنامه و بودجه راه حل این موضوع را برداشت از صندوق توسعه ملی آن هم تنها برای ایجاد اشتغال عنوان می‌کنـد و تاکید دارد که رئیس جمهـور در نامه خود به رهبر انقلاب نوشـته اند که « ریالی را خرج بودجه جاری نخواهیم کرد»و این یعنی در سال ۱۴۰۱ هم دولت مجاز به برداشت از صندوق توسعه ملی که محل ذخیره ۴۰ درصد از درآمدهای نفتی است شده، درآمدهایی که رهبر انقلاب به مسـئولان دولت توصیه می‌کنند کـه آن را صرف زیر ساخت‌های کشور کنند.حالا بودجه ۱۴۰۲ در دست تدوین بـوده و طبق آخرین اخبار از هیئت دولت، پیش نویس آن هم به دولت ارسال شده است و انتظار می‌رود سهم نفت در بودجه بازهم کاهشی باشد.

اصلاح بودجه به معنای افزایش سقف آن نیست

همچنین راغفر ،کارشناس اقتصادی در خصوص اصلاح سـاختار بودجه سـال آینده گفت: حق مجلس است که نسـبت به اصلاحات بودجه اقدام کند اما این به معنای آن نیسـت که بودجه‌ای که دولت آورده و محدوده و سـقفی که برای آن تعیین کرده را افزایش دهد.حسـین راغفر در گفت و گو با ایرنا اظهار داشت: مجلس می‌تواند پیشنهادهای دولت را تعدیل کند اما نباید سقف بودجه را افزایش دهد؛ سال گذشته بودجه عمومی‌کشور ۹۰۰ هزار میلیارد تومان بود که امسال ۱۵۰۰ میلیارد تومان است، یعنی بالغ بر ۶۰ درصد به آن اضافه کرده‌اند و امروز رئیس سـازمان برنامه می‌گوید ۲۰۰ هزار میلیارد تومان کسری داریم.به گفته وی این کسـری به خاطر پیش‌بینی‌های درآمدهای مالیاتی و احتمالاً پیش‌بینی‌های فروش منابع ارزی بوده است ضمن این که از سـوی دیگر مخارج بسـیار بزرگی بر بودجه بار شده است و اگر قرار شود با چنین مشکلاتی مواجه نشویم و دولـت مجبور به افزایش قیمـت ارز و حامل‌های انرژی نشـود، مجلس اگر می‌خواهد تعدیلی هم انجام دهد باید در قالب سـقف بودجه‌ای که دولت مطرح کرده این تعدیل صورت گیرد.راغفر گفت: مجلـس و نمایندگان مجلس به شکل سنتی تصورشان بر این است که در حوالی پنج درصد در بودجه تغییرات ایجاد کنند که این هم زیاد منطق ندارد. لذا عملاً ۹۵ درصد آنچه که دولت مطرح می‌کند را مجلس خواهد پذیرفت.

وی افزود: این مسـاله منطق ندارد و به رویه سال‌های گذشـته بین نمایندگان جا افتاده است. چون واقعاً امکان دارد در برخی موارد پیشـنهادهای دولت طوری باشد که لازم شود اصلاحات اساسی‌تری صورت گیرد.این کارشناس اقتصادی تاکیـد کرد: نمایندگان مجلس هـم باید آنقدر آگاهی داشـته باشـند که پیامدهای سیاسی و اجتماعی بودجه را تشـخیص دهند.راغفر گفت: نکته دیگری که در بودجه همواره نادیده گرفته شـده این است که نه بودجه ما واقعی اسـت و نه برنامه‌های پنج ساله که باید در بودجه سالیانه خود را نشان دهند.وی خطاب به مجلس و سازمان برنامـه و بودجه گفت: به همین سـبب هر مورد مخارج و مصارفی که در بودجه می‌بینند باید دقیقاً محل تأمین مالی آن تعریف شود و اگر آن منبع مالی تأمین نشد آن فعالیت باید حذف شـود و این به معنای بودجه‌ریزی است و برنامه هم همین است.

جوابیه

جوابیه وزارت نیرو به گزارش «مردم سالاری»

تامین نیازهای اساسی مردم در بخش آب و برق، اولویت وزارت نیرو در دولت سیزدهم

روابط عمومی وزارت نیرو در پاسخ به گزارش منتشر شده در روزنامه مردم سالاری با عنوان چالش در تامین نیازهای اساسی مردم مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۳، توضیحاتـی را در دو بخش مجزای آب و برق ارائه داده اسـت که برای اطلاع خوانندگان محترم روزنامه منتشر می‌شود: تامین نیازهای اساسی هر کشوری یقینا بر عهده دولت بوده و از وظایف اصلی هر حاکمیتی است. وزارت نیرو نیز که از ارکان دولت سیزدهم است تمام امکانات و تلاش خود را به کار می گیرد تا بهترین خدمات در تامین نیازهای اساسـی شهروندان در بخش آب و برق را ارائه دهد ولیکن مسـئله اساسی این است که نیاز و مصرف استاندارد و مطابق با الگوی مصرف کننده مدنظر و ضرورت تامین اسـت و این در حالی است که میزان مصرف آب در بخش‌های شـرب و کشاورزی در ایران نسبت به متوسط جهانی، بسیار بالاست و مسائل مهم بخش آب به شمار می رود. بر اساس آخرین آمارها در ۶ ماهه نخسـت سال جاری ۳۷ درصد از مصرف‌کنندگان آب بخش خانگی در تهران مصرف منطبق بر الگو داشته‌اند و ۵۹ درصد «پرمصرف» و ۴ درصد «بدمصرف» بوده‌اند، اما مسـئله مهم اینجاست که ۴ درصد خانوارهای بـه اصطلاح بدمصرف، بـه تنهایی معادل ۹ درصـد کل آب بخش خانگی را مصرف کرده‌اند! این در حالی اسـت که آب ارزشـمندترین کالایی است که فـارغ از ارزش ذاتی آن، بـا تعرفه یارانه‌ای در اختیار مـردم قرار گرفته و در واقع مشـترکان پرمصرف و بدمصرف هزینه مصـارف نامتعارف و نامتعادل و بی‌ضابطه خود را از جیب آحاد مردم کشور می‌پردازند. بر این اساس نیاز است با توجه با شرایط موجود کشور همه مشترکان در نحوه و مدیریت مصرف آب تجدیدنظر کنند، در این رابطه توجه جدی به الگوی مصرف، تغییر رویکرد کلی و عموم جامعه به روش‌های مصرف آب، توسـعه دانش و فرهنگ اسـتفاده از وسایل کاهنده مصرف و همچنین تجدیدنظر در سیاست‌های مصرفی از سوی مجلس، دولت، شـهرداری‌ها ضروری است. کمااینکه با صرفه جویی مشترکان در مصرف برق وزارت نیرو موفق به عبور بدون خاموشـی از تابسـتان ۱۴۰۱ شده است و این امر در موضوع آب نیز میسر خواهد بود.شایان ذکر است وقوع تغییرات اقلیمی‌با اثرات مشـهود جهانی و بحران آبی در سطح دنیا در بخش عمده‌ای از دنیا از جمله کشور ایران به مسئله و اولویت اول تبدیل شده است. وزارت نیرو تلاش داشته دارد تا با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی مرتبط، از طریق اجرای برنامه‌های مدیریتی، فنی و اجتماعی- فرهنگی در جهت تعدیل اثرات منفی خشکسـالی اقدام نماید. همچنین بنا بر گزارش‌های رسمی‌روند عمومی‌متوسط بارش کشور در گذر زمان رو به کاهش بوده است به طوری که میانگین بارش ۵۳ سـاله کشور بر اساس ایستگاه‌های بارش وزارت نیرو حدود ۲۵۰ میلیمتر بوده در حالیکه میانگین ۱۰ سـاله اخیر به حدود ۲۳۶ میلیمتر کاهش یافته است. وزارت جهادکشاورزی به‌عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده‌ی آب، باید اجرای برنامه الگوی کشت بهینه که کلیات آن در شورای عالی آب نیز مطرح شده است را در دستور کار خود قرار دهد. بر اساس تعهدات عنوان شده توسط وزارت جهادکشاورزی در این برنامه قرار است مصارف کشاورزی سالانه ۳ میلیارد مترمکعب در سـال تا سال ۱۴۰۴ کاهش یابند که در صورت تحقق این مهم، بهبود قابل توجهی در تعادل منابع و مصارف آب کشور اتفاق خواهد افتاد و می‌توان از منابع حاصله در جهت پایداری تأمین آب شرب بهره جست. در بخش برق هم در تابسـتان امسال نه تنها برخلاف سال گذشته تجربه‌های تلخ خاموشی‌های گسـترده برق تکرار نشد، بلکه به ظرفیت تولید برق کشور نیز افزوده شـد و دستاوردی ارزشمند که به واسطه مجموعه عوامل متعددی رقم خورد، امیدها را برای بهبود وضعیت صنعت برق کشور در آینده زنده کرد. واقعیت این است که این مهم به واسطه اقداماتی از جمله ایجاد ۶ هزار مگاوات ظرفیت جدید تولید برق، تعمیرات بیش از ۹۵ درصدی نیروگاه‌های کشور در زمستان ۱۴۰۰، مدیریت مطلوب ذخایر آبی نیروگاه‌های برقابی، اصلاح تعرفه‌ها و وضع پـاداش برای کم‌مصرف‌ها و جریمه برای پرمصرف‌ها، نصب کنتورهای هوشـمند برای مشترکان پرمصرف، مدیریت میزان مصرف برق در بخش‌های صنعت، کشـاورزی و اداری، فرهنگ سازی و اطلاع‌رسانی گسترده انجام شده است.به طور مثال در بخش کشاورزی و در قالب تفاهم‌نامه‌های منعقد شده با کشاورزان مقرر شد تا از ساعت۱۱ الی ۱۸ به مدت ۵ ساعت چاه‌های کشاورزی خاموش شـوند. همچنین در بخش صنعت نیز به‌گونه‌ای عمل شد که از ۶۳۰ هزار مشترک صنعتی در کشـور، ۵۸۰ هزار مشترک بدون هیچ محدودیت و برنامه مدیریت مصرف، از انرژی کامل در اوج بار سال ۱۴۰۱ استفاده کردند و برق ۴۹ هزار و ۵۵۸ مشـترک صنعتی دیگر نیز که در سال گذشته به صورت روزانه و از سـاعت ۱۱ صبح لغایت ۲۰ قطع می‌شـد، امسال تنها به مدت ۱۲ ساعت در هفته طی یک روز آن هم تنها از ساعت ۱۱ تا ۲۳ قطع شد.همچنین برای ۴۴۲ مشترک بزرگ صنعتی کشور نیز با توجه به مدیریت بازار و آستانه تولید، به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شـد که هر کدام از این صنایع بزرگ، در سه ماه محدودیت برقی تنها یک ماه با مدیریت مصرف درگیر شـدند و نه تنها انرژی برقشـان در دیگر ایام اوج بار به طور کامل تأمین شد، بلکه در همان یک ماه نیز امکان اسـتفاده نامحدود از برق شـبانه برایشـان فراهم شد تا با کمترین آسیب از دوران اوج مصرف برق امسال عبور کنند. قابل توجه است که طراحی نیروگاههای حرارتی کشـور بر اساس سـوخت گاز طبیعی بوده و از این نظر، استفاده از سوخت گاز در تمامی‌نیروگاههای حرارتی کشور به دلیل کـاهش تبعات زیست محیطـی، کاهش هزینه‌های بهره برداری و تعمیرات واحدهای نیروگاهی همواره در اولویت قرار دارد. در فصول سـرد سـال به دلیل افزایش مصرف سـوخت گاز در بخش خانگی، مصرف سوخت مایع جهت تأمین نیاز برق شـهروندان به نیروگاههای بخاری گاهی اوقات امری اجتناب ناپذیر است. شـایان ذکر است از هم اکنون به منظور تامین سوخت مورد نیاز نیروگاه‌ها در زمسـتان پیش رو، برنامه ریزی با وزارت نفت، شرکت ملی گاز و شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی صورت گرفته است و بدین منظور جلسات هفتگی بین وزارتخانه‌های نفت و نیرو در حال برگزاری است.

گزارش

خودروهای اسقاطی ماندگار می‌شوند؟

لغو الزام خودروسازان به اسـقاط خودروهای فرسوده از جملـه موضوعات مهم طی چند مـاه اخیر بوده که به تازگـی نیز کلیات آن با عنوان «الحاق یک تبصره به ماده ۱۰ قانون سـاماندهی صنعت خودرو» به تصویب رسید؛ جزئیات این لایحه نشـان می‌دهد خودروسازان می‌توانند به جای اسقاط خودروی فرسوده ۱.۵ درصد قیمت خودرو تولیدی را بپردازند و دیگر به دنبال اسقاط نباشند؛ این در حالیسـت که سخنگوی وزارت صمت این تصمیم را برای خروج از بن‌بست عنوان کرد و گفت که برخلاف آنچه که تصور می‌شـود این لایحه، روند اسقاط را متوقف می‌کند، اتفاقا منجر به حرکت چرخ اسقاط خواهد شد.

به گزارش ایسـنا، چندی پیش بـا الحاق یک تبصره به مـاده ۱۰ قانـون سـاماندهی صنعت خـودرو، الزام خودروسازان به اسقاط خودروهای فرسوده و شماره‌گذاری خودروها ارائه گواهی اسـقاط به تصویب رسید؛ جزئیات این لایحه نشـان می‌دهد خودروسازان می‌توانند به‌جای اسقاط خودروی فرسوده ۱.۵ درصد قیمت خودرو تولیدی را بپردازند و دیگر به‌دنبال اسقاط نباشند؛ این در حالیست که سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن تاکید بر اینکه این تصمیم برای خروج از بن‌بسـت اتخاذ شد، معتقد اسـت که برخلاف آنچه که تصور می‌شـود، این لایحـه، روند اسـقاط را متوقف می‌کنـد، اتفاقا منجر به حرکت چرخ اسقاط خواهد شد.

قانون سـاماندهی صنعت خودرو در جلسه علنی ۲۶ آبان ۱۴۰۰ مجلس شـورای اسـلامی‌به تصویب رسید و طی نامه‌ای در ۲۱ خرداد ماه سـال جاری توسط شخص رئیس‌جمهوری ابلاغ شد. در نهایت نیز نمایندگان مجلس شـورای اسلامی‌در ۱۹ مهر ماه امسـال، با کلیات لایحه دوفوریتی الحاق یک تبصره به ماده ۱۰۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو موافقت کردند.ایـن قانون با اهدافی نظیر کاهش مصرف سـوخت، آلودگی هوا و تصادفات جاده‌ای، خودروسازان را مکلف می‌کند در ازای هر چهار خودروی تولیدی، یک خودروی فرسوده را اسقاط کنند؛ گام مثبتی که صاحبان خودروی فرسوده که عمدتا از اقشار کم درآمد جامعه هسـتند را به خرید خودروی نـو امیدوار کرد، اما برخی در تلاشند تا با تغییر این قانون به نفع خودروسازان داخلی، شـرط اسقاط خودروی فرسوده را از قانون حذف کنند.

بر اساس لایحه مذکور، خودروسازان داخلی می‌توانند به جای خرید گواهی اسقاط، مبلغ ۱.۵ درصد از خودروی تولیدی را به صندوق محیط زیست، بنا بر تشخیص وزارت صنعت واریـز و مجوز شـماره‌گذاری دریافت کنند. این پیشنهاد مورد پسـند سازمان حفاظت محیط زیست نیز قرار گرفت، چرا که بر طبق اعتقاد این سازمان، بدین شیوه، نه‌تنها چرخه اسقاط خودرو بطور کامل متوقف نمی‌شود، بلکه می‌توان از محل این صندوق به صاحبان خودروهای فرسوده وام‌های بلاعوض یا کم بهره پرداخت کرد.این در حالی است که به اعتقاد فعالان حوزه اسقاط، وزارت صمت مرجع مناسبی برای تشخیص وجود یا عدم وجود گواهی اسقاط نیست؛ چرا که بحث تضاد منافع مطرح می‌شود و واضح است که خودروسـازان بزرگ توسط وزارت صمت معرفی می‌شوند، بنابراین در اینجا تضاد منافع خودروساز و گواهی اسقاط پیش می‌آید. ثانیا تجربه صندوق‌های مشابه نشان داده با توجه به کمبود بودجه سازمان محیط زیست، در صورت واریز پول به صندوق سـازمان محیط زیسـت واریز شود، هیچگاه آن منبع پولی برگشت نخواهد داشت و برای نوسازی ناوگان هزینه نخواهد شد.

این اقدام با انتقادات فراوانی از سوی کارشناسان انرژی و فعالان محیط زیسـتی و اجتماعی مواجه شده تا جایی که حتی رئیس انجمن صنفی مراکز اسـقاط خودرو نیز در نامه‌ای به رئیس‌جمهـوری، این اقدام وزارت صمت را مغایر اهداف قانون ساماندهی صنعت خودرو توصیف کرده و نسـبت به آثار و تبعات بیکاری ۳۰ هزار نیروی انسانی مراکز اسقاط خودرو، هشدار داده است.

لغو الزام خودروسازان نسبت به اسقاط خودروهای فرسوده ضرورت داشت؟

وزارت صمـت بـه عنوان پیشـنهاد دهنـده لایحه دوفوریتی مذکور، کمبود (نبود) اوراق گواهی اسـقاط را در قانون ساماندهی صنعت خودرو سنگی مقابل پای تولید خودروسازان می‌داند. اما این درحالی است که رئیس مراکز اسـقاط، از وجود ۵۰ هزار گواهی اسقاط قابل استعلام از ستاد مدیریت حمل‌ونقل، خبر داد و ضرورت این لایحه را زیر سوال برد.

او معتقد اسـت در صورت اجرای قانون سـاماندهی صنعـت خودرو عرضه و تقاضای گواهی اسـقاط افزایش یافته و دغدغه خودروسـازان نیز برطرف خواهد شد. در مقابـل اما تصویب لایحه فوق پیامدهایی همچون کمبود بنزین، افزایش شـدت آلایندگی‌ها، کاهش امنیت تأمین انرژی کشـور، افزایش نرخ ارز، افزایش هزینه‌های دولت و درنهایت شدت یافتن کسری بودجه را به دنبال خواهد داشـت.این در حالیست که اسقاط خودروهای فرسوده از جمله راهکارهای مؤثر در مدیریت مصرف بنزین است و با اسـقاط هر خودروی فرسوده از مصرف ۲۰۰۰ لیتر بنزین در سال کاسته می‌شود؛ با توجه به تردد بالغ بر سه میلیون خودروی فرسوده در کشور، با انجام فرآیند اسقاط، سالانه بیش از شش میلیارد لیتر بنزین، صرفه‌جویی خواهد شد.

نکته قابل توجه این اسـت که با وجود تصویب کلیات لایحه الحاق یک تبصره به ماده (۱۰) قانون سـاماندهی صنعت خودرو در مجلس شـورای اسلامی، چالش بر سر تصویب جزئیات آن همچنان ادامه دارد؛ برخی نمایندگان مجلس نیز نسـبت به تصویب این لایحه مخالفت خود را اعلام کرده‌اند.

در این رابطه ایسنا، موضوع ضرورت ارائه این پیشنهاد و لغو الزام خودروسـازان به اسـقاط را از وزارت صنعت، معدن و تجارت پیگیری کرد و امید قالیباف- سـخنگوی وزارت صنعت، معـدن و تجارت توضیـح داد: چرخه به گونه‌ای قفل شـده بود؛ از یک‌سـو خودروسازان موظف بودند ۲۵ درصد تولید را بصورت گواهی اسقاط ارائه دهند تا بتوانند، باقی محصولات را شـماره‌گذاری کنند و بدین ترتیب دچار چالش شـدند؛ چرا کـه مرتبا قیمت گواهی اسقاط خودرو افزایش پیدا می‌کرد.

از سـوی دیگر بـا توجه به نبود هیچگونه تشـویق یا حتی تنبیهی برای دارندگان خودروهای فرسوده، با توجه به مسـائل مالی، رغبتی برای اسقاط خودروهای فرسوده توسط مالکان وجود نداشـت. بنابراین موضوع اسقاط به یک بن‌بست خورده بود.

وزیر صمت:

تجارت ایران با ارمنستان ۳ برابر می‌شود

وزیر صمت در دیدار با وزیر دارایی ارمنستان گفت: قطعا وقتی الحاق ایران به اوراسیا کامل شود روابط بین دو کشور بهتر و سریع‌تر رشد خواهد کرد.به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از صدا وسیما سید رضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشـاره به تعاملات گسترده بین ایران و ارمنسـتان در یک سال گذشـته گفت: بنده و دیگر وزرا و فعالین اقتصادی ایران به ارمنسـتان سفر کردیم که در این سفرها ملاقات‌های زیادی شکل گرفت و خوشبختانه تأثیرات زیادی در تعاملات اقتصادی بین دو کشـور ایجاد شده است.

فاطمی‌امیـن افزود: برای ما ایجـاد روابط اقتصادی با کشورهای همسایه، به ویژه ارمنستان اهمیت بسیار بالایی دارد و امیدواریـم این روند رو به رشـدی که در اقتصاد و تجارت بین دو کشور آغاز شـده ادامه پیدا کند و تقویت شود.وی با اشـاره به ۲۳ سر فصل کاری که در سفر خود به ارمنستان مشخص شـده بود گفت: کارهای بزرگی در حال انجام است که یکی از آن‌ها پیوستن ایران به اوراسیا است و قطعاً وقتی الحاق ایران به اوراسیا کامل شود روابط بین دو کشـور خیلی بهتر و سریع‌تر رشـد خواهد کرد. فاطمی‌امین گفت: موضوعات متنوعی از جمله راه اندازی مرکز تجاری ایران در ایروان، ارائه خدمات فنی و مهندسی شرکت‌های ایرانی به ارمنستان، تهاتر و نقل و انتقال پول از جمله اقداماتی است که انجام شده و پیش رفته و کارهای دیگری مثـل تعرفه‌های حمل و نقلی هسـت که نیاز به پیگیری دارد.

رشـد ۴۰ درصدی مبادلات بین دو کشـور از ابتدای سال ۲۰۲۲ تا کنون نشـان از روند رو به رشد تجارت دو کشـور دارد.در ادامه این جلسه تیگران خاچاطوریان وزیر دارایی جمهوری ارمنسـتان با بیان اینکه این اولین سفر وی به ایران اسـت و با مثبت ارزیابی کردن سـطح روابط گفت: مسـیر روابط دو کشور در جهتی است که اکنون نه تنها می‌توان در موضوعاتی که مربوط به وزارت خانه‌های ما هسـت را مورد بحث و بررسـی قرار دهیـم، بلکه این امـکان هم فراهم شـده که در مورد سـایر مواردی که خارج از اختیارات وزارتخانه‌ها است هم به تبادل اطلاعات بپردازیم.

اخبار انرژی

قیمت هفتگی نفت کاهش یافت

قیمت نفت روز جمعه تحت تاثیر رشـد کمتر از حـد انتظار تورم آمریکا و امیدواری به آهسـته شدن روند افزایش نرخ بهره در این کشور، اندکی افزایش یافت اما همچنان در مسیر ثبت کاهش هفتگی قرار دارد.به گزارش ایسنا، بهای معاملات نفت برنت ۲۱ سـنت معادل ۰.۲ درصد افزایش یافت و به ۹۳ دلار و ۸۸ سنت در هر بشکه رسید. نفت برنت روز گذشته ۱.۱ درصد افزایش داشت. بهای معاملات وسـت تگزاس اینترمدیت آمریکا با ۲۲ سنت معادل ۰.۳ درصد افزایش، به ۸۶ دلار و ۶۹ سنت در هر بشکه رسید. شاخص نفت آمریکا روز پنج شنبه ۰.۸ درصد صعود کرده بود.

قیمت‌هـا پس از افزایش آمـار ابتلا به کووید ۱۹ در چیـن که بزرگترین واردکننده نفت جهان است و دورنمای تقاضای ضعیفتر برای سوخت را ترسیم می‌کند، با کاهش هفتگی روبرو هسـتند.تینا تِنگ، تحلیلگر شـرکت سی ام سـی مارکتس در این باره گفت: هر دو شـاخص تحت تاثیر رشد ذخایر نفت آمریکا و نگرانیها نسـبت به ضعیف شدن تقاضا برای سوخت در چین به دلیل ادامه سیاسـت کرونا صفر در این کشـور که از عوامل منفی شمرده می‌شوند، بیش از چهار درصد کاهش هفتگی نشـان می‌دهند.مقامات چین، قرنطینه‌ها و محدودیتهای دیگر را برای جلوگیری از شـیوع ویروس کرونا، مضاعف کرده انـد. آمار ابتلا در چین بـه بالاترین رقم از زمان قرنطینه شـانگهای در اوایل امسال رسیده است. پکن و ژنگژو رکورد بالای ابتلای روزانه را گزارش کرده اند. تحلیلگران گروه تحقیقاتی ANZ Research در یادداشتی نوشتند: علاوه بر فرمان دورکاری از خانه که رفت و آمد و تقاضا برای سوخت را کاهش می‌دهد، سفر در سراسر چین اندک مانده زیرا افراد می‌خواهند از ریسک قرنطینه شدن اجتناب کنند.بر اسـاس گزارش رویترز، این امید که چین سیاسـت مبارزه با کووید را تسـهیل می‌کند، هفته گذشـته به بازار نفت رونق بخشـیده بود اما اظهارات هفته جاری مقامات بهداشت این کشور، روشن کرد که پکن با جدیت به مقابله با هر گونه موج جدید شیوع بیماری ادامه خواهد داد.

افزایش دو برابری مصرف گاز در بخش خانگی طی هفته گذشته

مدیر دیسـپچینگ شـرکت ملی گاز ایران گفت: همزمان با آغاز دوره سرد سال مصرف گاز در کشور ۱۰۰ درصد افزایش یافته است و انتظار می‌رود روند افزایشـی مصرف تا هفته آینده نیز ادامه یابد.به گزارش ایلنا به نقل از شرکت ملی گاز ایران، محمدرضا جولایی با اشـاره به پیش‌بینی ورود یک جبهه هوای سـرد از شمال و شمال شـرق به کشور و احتمال کاهش دمای هوا تا زیر صفر درجه، اظهارکرد: پیش‌بینی ما این است که تا اواسط هفته آینده، مقدار مصرف در بخش خانگی- تجاری به بیش از ۵۰۰ میلیون مترمکعب برسـد.وی افزود: با اقدام‌های شـرکت ملی گاز ایران، امیـد داریم جریان گاز را مطمئن و پایدار به مشـترکان به‌ویژه در بخش خانگی برسانیم، در عین حال برای اجرای موفق این مأموریت نیازمند همکاری همه مصرف‌کنندگان در همه بخش‌ها و مدیریت مصرف هستیم تا جریان پایدار گاز به شکل مطلوب در اختیار مردم قرار گیرد. مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه اعمال محدودیت در بخش صنایع، یکی از راه‌هایی است که می‌توان در بحث مدیریت مصرف مدنظر داشت، گفت: مقدار مصرف در اسـتان‌های تهران، اصفهان، خراسان‌ها و آذربایجان‌ها بیشـتر از دیگر استان‌هاسـت و انتظار می‌رود در هفته آینده مقدار مصرف در این مناطق و مناطق شـمال کشور بیشتر شود.جولایی درباره اهمیت توجه به مدیریت مصرف گاز در هفته‌های آینده، گفت: هم‌اکنون مصرف در اسـتان‌ها عادی اسـت، اما با توجه به شـرایط جوی و اینکه در اوج مصرف، از هم‌اکنون، افزایش ۱۰۰ درصدی را در مصرف گاز ثبت کرده اسـت و تا هفته آینده، ۱۰۰ درصد دیگر هم به مصرف اضافه می‌شـود؛ از این رو نیاز اسـت که برای تداوم گازرسـانی در کل شبکه، مدیریت مصرف را به‌صورت جدی در دستور کار قرار دهیم.وی در تشریح وضع مصرف گاز در کشور گفت: هم اکنون ۵۰ درصد گاز مصرفی به بخش خانگی ارسال می‌شود، این درحالی است که مصرف خانگی تا پیش از دوره اوج مصرف، پائین‌تر از ۵۰ درصد بوده اسـت بنابراین، با توجه به افزایش مصرف خانگی، به‌طور طبیعی حفظ جریان پایدار و انتقال گاز از جنوب کشور به مناطق شمالی نیازمند مدیریت مصرف است تا انتقال گاز با معضلاتی نظیر زمان، روبه‌رو نشود.

تعرفه‌های جدید خرید برق تضمینی با افزایش ۲۰ تا ۶۰ درصدی

تعرفه‌های جدید خرید تضمینی برق از نیروگاه‌های تجدیدپذیر انشـعابی با افزایش ۲۰ تا ۶۰ درصدی نسبت به سال گذشته ابلاغ شد.به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از پاون، در راسـتای توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر، حفظ جذابیت اقتصادی و حمایت از شـرکت‌های دانش بنیان، تعرفه‌های خرید تضمینی برق از نیروگاه‌های خورشیدی و بادی کوچک مقیاس با افزایش ۲۰ تا ۶۰ درصدی نسبت به سال گذشته توسط وزیر نیرو ابلاغ شد.در این ابلاغیه، نرخ خرید برق تضمینی از نیروگاه‌های انشعابی خورشیدی با ظرفیت کمتر از ۲۰ کیلووات، با افزایش ۲۰ درصدی از ۱۴,۵۶۰ ریال به ۱۷,۵۰۰ ریال و نیروگاه‌های خورشیدی بین ۲۰ تـا ۲۰۰ کیلووات با افزایش ۳۰ درصدی از ۱۲,۷۴۰ ریال به ۱۶,۵۰۰ ریال افزایش یافته است.

همچنین نرخ خرید هر کیلووات سـاعت برق تولیدی نیروگاه‌های انشعابی بـادی کوچک مقیاس با ظرفیت کمتر از ۲۵۰ کیلووات با افزایش ۶۰ درصدی، ۱۶,۶۰۰ ریـال و نیروگاه‌هـای بادی با ظرفیت ۲۵۰ کیلـووات تا ۱ مگاوات با افزایش ۲۰ درصدی، ۱۲,۴۰۰ ریال اعلام شد.طبق این گزارش؛ نرخ‌های جدید مشمول تعدیل در زمان پرداخت صورت حساب هستند.

خبر

بیشترین تقاضا برای گوشی‌های ۵ تا ۷ میلیون تومانی

عضو هیات مدیره اتحادیه فناوران رایانه خاطر نشـان کرد: ارز برای واردات آیفون ۱۴ تخصیص داده نمی‌شود؛ و امروز هم کسانی‌که به صورت چمدانی یا مسافری اقدام به واردات این نوع گوشی می‌کنند نمی‌توانند آن را ریجستر کنند و مدت فعال بودن این مدل از تلفن همراه ۱۵ روزه تا یک ماهه است.احسـان بیات در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا، با بیان اینکه از تاکنون هیچ شرکتی به شـکل قانونی اقدام به واردات آیفون ۱۴ نکرده است، گفت: ارز برای واردات آیفون ۱۴ تخصیص داده نمی‌شـود؛ و امروز هم کسانی‌که به صورت چمدانی یا مسـافری اقدام به واردات این نوع گوشی می‌کنند نمی‌توانند آن را ریجستر کنند و مدت فعال بودن این مدل از تلفن همراه ۱۵ روزه تا یک ماهه است.وی با اشـاره به دلایل ریجستر نشدن آیفون ۱۴ در کشور، تصریح کرد: آیفون ۱۴ را می‌توان مسافری وارد و در گمرک اظهار کرد؛ اما از آنجایی‌که شناسه کالا از سمت همتا ایجاد نشـده نمی‌توان برای فعال سازی آن کد همتا دریافت کرد. عضو هیات مدیره اتحادیه فناوران رایانه ادامه داد: اگر کمیته ریجستری در هفته پیشرو تشکیل جلسه بدهد بدون تردید بحث ریجستر شدن کالاهای بالای ۶۰۰ دلار را مطرح خواهیم کرد.

بیات با اشاره به وجود تقاضا برای خرید برند اپل، گفت: متقاضی خرید این نوع گوشی‌ها در بازار زیاد است؛ برخی از فروشگاه‌ها به‌دلیل نوسان‌های نرخ ارز مدل‌های قدیمی۱۲ و ۱۳ آیفون را که در بازار موجود اسـت نگه داشـته‌اند و متاسفانه قیمت آن افزایش پیدا کرده است.وی تصمیم وزارت صمت برای وضع ممنوعیت واردات کالای بالای ۶۰۰ دلار را اشـتباه دانست و افزود: ممنوعیت واردات موبایل‌های بالای ۶۰۰ دلار باعث نشـد که ارز از کشـور خارج نشود و این مدل گوشـی با ارز قاچاق و در قالب کالای قاچاق وارد کشور شد و در بازار به وفور این مدل از گوشـی‌ها موجود است.این فعال صنفی بر ایجاد یک روش قانونی برای واردات اپل، تاکید کرد و افزود: باید مشکل بازار برای واردات تلفن همراه مدل آیفون حل شود.

بیات با بیان اینکه بازار در شـرایط رکود است، گفت: بازار در ماه گذشته به شـدت در شـرایط رکود بود اما در هفته‌های ابتدای آبان تکان خورد و تقاضا تاحدودی افزایش پیدا کرد.عضو هیات مدیره اتحادیه فناوران رایانه، خاطر نشان کرد: موبایل با ارز نیمایی وارد کشـور می‌شـود و افزایش نرخ ارز در بازار آزاد تاثیرچندانی در قیمت گوشی همراه نمی‌گذارد، نوسان‌های نرخ نیما در یک ماه گذشـته حدود ۲ درصد در نرخ گوشی‌های همراه در بازار تاثیر گذاشته است. به گفته وی؛ قیمت تلفن‌های همراه هوشـمند که تقاضا برای خرید آنها وجود دارد از حدود ۲ میلیون ۵۰۰ هزار تومان شروع می‌شود؛ اما نرخ گوشی‌هایی که بیشترین تقاضا را دارند بین ۵ تا ۷ میلیون تومان است. بالاترین نرخ موبایل در بازار پرومکس ۱۳ است که قیمت آن ۵۸ میلیون تومان است.